

8- Hz. Peygamber'in, Toplum Huzurunu Sarsacak Tutum ve Davranışlara Meydan Vermemesi

Hz. Peygamber asayişe ve toplumun huzurunu muhafazaya son derece önem verirdi. Şu hadise bunun örneklerindendir:

Mekkeli müslümanlardan biri Medinelilerden birisiyle münakaşa etmişti. Müslümanların arasına tefrika sokmak ve onları birbirine düşürmek için elinden geleni arkasına bırakmayan Abdullah b. Ubey adında bir münafık vardı. Fırsattan istifade, münafıkların reisliğini yapan bu şahıs, Muhâcirleri kastederek: “Gördünüz mü şunların yaptıklarını! Kendi vatanımızda bize düşman kesildiler ve bize galebe çaldılar. Allah’a yemin olsun ki ey Muhâcirler topluluğu! Bize yaptığınız, ancak eskilerin dediği gibidir: ‘Besle köpeği, yesin seni. Allah’a yemin olsun ki eğer Medine’ye dönecek olursak en izzetli olan, en zelil olanı oradan muhakkak sürüp çıkaracaktır” dedi. Ardından Medinelilere dönerek: “Bunu siz kendi elinizle yaptınız. Onlara yurdunuzu yuvanızı peşkeş çektiniz... Allah Rasulü’nün yanındakilere malî yardımda bulunmayın ki onlar, etrafından dağılıp gitsinler” gibi çirkin ifadeler kullandı. Zeyd b. Erkam adında bir çocuk, işittiklerini Hz. Peygamber’e haber verdi. Hz. Peygamber’in yüzü renkten renge girdi. Zeyd’e dönerek: “Ey çocuk! Ona kızmış olmayasın?” dedi. Zeyd, bunları ondan işittiğine dair yemin etti. Hz. Peygamber: “İşittiklerinde yanılmış olmayasın?” diye sordu. Zeyd, bu konuda yanlısının olmadığını söyledi. Hz. Peygamber, başkasının hukukunu ilgilendiren bu olayın doğru olup olmadığından iyice emin olmak için Zeyd’e tekrar sordu: “Onun hakkında sana bir benzetme bir yakıştırmaya yapılmış olmasın?” Zeyd: “Hayır, Vallâhi, ey Allah’ın Rasûlü! Bunları ondan işitmişimdir” diye karşılık verdi ise de kimseyi inandıramadı. Hatta bazıları Zeyd’i zulüm ve haksızlıkla suçluyor, tevbeye davet ediyorlardı. Zeyd: “Allah’ım! Peygamber’ine sözlerimi doğrulayacak vahyini indir” diyerek yalvarıyordu. Hz. Peygamber Abdullah’ı çağırarak bu sözlerin, kendisine ait olup olmadığını sordu. Abdullah yemin ederek söylediklerini inkar etti (Buhârî, Tefsîru’l-Kur’ân, 63, 1).

Bu anlatılan olay, Medine dışında Mureysi Gazvesi sırasında vuku bulmuştu. İlginçtir, Hz. Peygamber, müslümanları Abdullah'ın söylediği bu sözlerle uğraşmaktan alıkoymak için onların hemen Medine'ye doğru yola çıkmalarını emretti. Günün sıcak saatinde yola çıkan müslümanlar, gece gündüz yolculuğa devam ettiler. Sabah olunca yorgunluk ve uykusuzluktan hemen uykuya daldılar. Halbuki, Hz. Peygamber'in o güne kadar günün sıcak saatinde yola çıktığı görülmemiştir (İbn Hişâm, III-IV, 292).

Abdullah b. Ubey ve onunla birlikte olan münafıklar hakkında 'münafikun' sûresi nazil oldu. Sûre, Zeyd b. Erkam'ın söylediklerinin doğru olduğunu, münafıkların yalan söylediklerini haber veriyordu. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "Ey Zeyd! Allah seni tasdik etti" diyerek onu müjdeledi (Buhârî, 1981: Tefsîru'l-Kur'ân, 63, 1).

Diğer taraftan Hz. Ömer, Abdullah b. Ubey'in öldürülmesini Hz. Peygamber'e teklif etti ise de O: "Öldürülmesini emredecek olursam, onu öldürürler. Fakat çok geçmeden Yesrip (Medine) onun yüzünden pek çok sarsıntılara uğrar, (işin iç yüzünü bilmeyen) halk 'Muhammed arkadaşlarını öldürüyor' diye konuşmaya başladıkları zaman durum nasıl olur" diyerek bu teklifi kabul etmedi. Abdullah b. Ubey'in oğlu Abdullah, şayet öldürülecekse babasını kendisinin öldürebileceğini, bunun, babasını öldürecek olan kişiye karşı düşmanlık yapma konusunda nefsinin kendini kötülüğe sevk etme ihtimalini ortadan kaldırması bakımından daha doğru olacağını belirtti. Ancak Hz. Peygamber: "Hayır, ona karşı yumuşak davranınız. Aramızda yaşadıkça iyi arkadaşlık yaparız" diyerek Abdullah'ın, babasını öldürmesine de müsaade etmedi. Bu hâdiseden sonra aradan çok geçmeden Abdullah b. Ubey, önceki itibarını ve inanılabilirliğini kaybetti. Bir olay çıkardığı zaman herkesten önce kendi kavmi onu azarlar, suçlar ve kınarlardı. Hz. Peygamber bunun üzerine Hz. Ömer'e: "Gördün işte ey Ömer, eğer 'onu öldür' dediğin gün öldürmüş olsaydım, şüphesiz ki onun yüzünden yer yerinden oynardı" şeklinde bir hatırlatma yaptı. Hz. Ömer de: "Vallahi anladım ki, Allah Rasûlü'nün işi, benim işimden daha hayırlı ve bereketlidir" diyerek Allah Rasûlü'nü tasdik etti (İbn Hişâm, 1955: III-IV, 291-93).

Hz. Peygamber'in, kamu hukukunu ilgilendiren konularda son derece dikkatli davranması, suç isnadında bulunan kişiyi tekrar tekrar uyarması, olayın iç yüzünü ortaya çıkarmak maksadıyla kendisine suç isnad edilen kişiyle birebir görüşmesi, müslümanların, dedi-kodularla uğraşmaması için onları, hiç de adeti olmadığı halde günün sıcak saatinde yola çıkarması, toplum huzuru bozulmasın ve işin içyüzünü bilmeyen insanlar kendisini yanlış anlamasın diye öldürülmeye müstehak olanı dahi öldürmemesi gibi uygulamaları, Onun sosyal güvenliğe, huzura, asayişe, birlik ve beraberliğe ne kadar önem verdiği kanıtlanmaktadır.

Not: Bu makale EKEV Dergisi sayı: 41'de yayımlanmıştır.